

A 2004–2005. tanévben a verseny 2004. november 10-én került megrendezésre a DE Matematikai Intézete és a BJMT Hajdú-Bihar megyei Tagozata közös szervezésében. A verseny koordinátora *Lajkó Károly*, a versenybizottság vezetője *Kántor Sándorné* volt. A versenyen 1300-nál több tanuló vett részt a város és a megye középiskoláiból, akik évfolyamonként versenyeztek három kategóriában. Az 5 feladatból álló feladatsor kidolgozására 3 óra állt rendelkezésre. A versenybizottság sikeresnek értékelte a tanulók teljesítményét és 35 tanár 66 diákját részesítette helyezéssel vagy dicsérettel. A feladatsorokat a DE Matematikai Intézetének oktatói állították össze: 9. évfolyam: *Kovács András*, 10. évfolyam: *Kántor Sándor*, 11. évfolyam: *Bérczes Attila* és *Kántor Sándorné*, 12. évfolyam: *Kántor Sándorné*. Az idén a 11. és 12. évfolyam feladatsora bizonyult nehezebbnek.

A verseny eredményei (a következő rövidítéseket használtuk: TÁG: Tóth Árpád Gimnázium, DE Kossuth: DE Kossuth Gimnázium, Hszoboszló Hőgyes: hajdúszoboszlói Hőgyes Endre Gimnázium, Hbősörmény Bocskai: hajdúbsörményi Bocskai Gimnázium, FMG: debreceni Fazekas Mihály Gimnázium, Bethlen: Bethlen Gábor Kereskedelmi és Postaforgalmi Szakközépiskola):

9. évfolyam:

Gimnáziumok: I. díj: *Varga Imre* (Hszoboszló, Hőgyes), *Ruzicska Erzsébet* (DE Kossuth), II. díj: *Ancza Fruzsina* és *Szekeres Balázs* (Hbősörmény Bocskai), III. díj: *Szilágyi György* (TÁG) és *Marincsák Miklós* (Szent József Gimn.).

Speciális matematika tagozat (FMG): I. díj: *Tóth László* és *Csóka Győző*, III. díj: *Gaál Zsuzsanna*.

Szakközépiskolák: III. díj: *Dobi Katalin* és *Szabó Annamária* (Bethlen G. SzKI).

10. évfolyam:

Gimnáziumok: II. díj: *Kovács József* (Hbősörmény, Bocskai), III. díj: *Bíró Tamás* (TÁG) és *Csatári Tamás* (Hbősörmény Bocskai).

Speciális matematika tagozat (FMG): I. díj: *Berna Zoltán* és *Horváth Gergely*, II. díj: *Vincze János*, III. díj: *Lóska Ádám* és *Tóthmérész Lilla*.

Szakközépiskolák: –.

11. évfolyam:

Gimnáziumok: I. díj: *Máté Balázs* (TÁG) és *Kovács Péter* (DE Kossuth), II. díj: *Boros Péter* (TÁG).

Speciális matematika tagozat (FMG): III. díj: *Mikulán Attila*.

Szakközépiskolák: –.

12. évfolyam:

Gimnáziumok: I. díj: *Varga Zoltán* (Hszoboszló Hőgyes), II. díj: *Háló Albert* (TÁG) és *Sóvágó Sándor* (Hbősörmény Bocskai).

Speciális matematika tagozat (FMG): III. díj: *Kovács Máté*.

Szakközépiskolák: –.

A 9. évfolyam feladatsora

1. András a nagypapájától egy régi faliórát kapott. Az óra minden egész órakeretnél annyi üt, amilyen számra a számlapon a kismutató éppen akkor mutat. Ezen kívül a szerkezetből minden óra 15 perckor 1, minden óra 30-kor kettő és minden óra 45-kor három ütés hallható. Egy nap alatt összesen hány ütést kap az óra? (8 pont)

2. Az utcáról az iskola kapujáig 5 lépcső vezet fel. Béla reggelente vagy egyesével vagy kettesével szedi a lépcsőfokokat. Hányféleképpen juthat fel Béla a lépcsőn? (10 pont)

3. Egy régi feladat szerint valaki elad két lovat és két nyeret. Az egyik nyereg ára 120 peták, a másiké 25 peták. Az első ló a drága nyereggel háromszor annyiba kerül, mint a második ló az olcsó nyereggel. A második ló a drága nyereggel viszont feleannyiba kerül, mint az első ló az olcsó nyereggel. Hány petákba kerül a drágább ló és mennyibe az olcsóbb? (12 pont)

4. Kössük össze egy szabályos háromszög egyik belső pontját a csúcsokkal. Minden esetben lehet-e az így kapott három szakaszból háromszöget szerkeszteni? (14 pont)

5. Oldjuk meg a valós számok halmazán az

$$[x] - \{x\} = 0$$

egyenletet. (16 pont)

Megjegyzés: Egy x szám $[x]$ egészrésze az a legnagyobb egész szám, amely nem nagyobb az x számnál. Egy x szám $\{x\}$ törtrésze az $x - [x]$ szám.

A 10. évfolyam feladatsora

1. Bontsa tényezőkre az

$$ab(a - b) - ac(a + c) + bc(2a + c - b)$$

kifejezést! (8 pont)

2. Két pozitív egész szám hányadosa $\frac{3}{8}$, összege egy prímszám köbe. Melyek ezek a számok? (12 pont)

3. Szerkessze meg azt az egyenlőszárú háromszöget, amelynek adott a szárszöge és a szárához tartozó súlyvonal hossza! (12 pont)

4. Bizonyítsa be, hogy ha két pozitív egész szám négyzetének összege osztható hárommal, akkor osztható kilencel is! (12 pont)

5. Egy háromszögben két-két magasság hosszát összeadva, a kapott három szám aránya $5 : 7 : 8$. Mennyi a háromszög oldalainak az aránya? (16 pont)

A 11. évfolyam feladatsora

1. Bizonyítsa be, hogy

$$3(a^2 + b^2 + c^2 + d^2) \geq 2(ab + ac + ad + bc + bd + cd).$$

Mikor állhat fenn egyenlőség? (8 pont)

2. Oldjuk meg a valós számok halmazán az alábbi egyenletet:

$$\sqrt{x + 4\sqrt{x - 4}} = x - 3. \quad (10 \text{ pont})$$

3. Bizonyítsuk be, hogy minden n természetes szám esetén $(n + 1)(5^n - 3^n)$ osztható 4-gyel. (12 pont)

4. Az ABC háromszögben $AB = 13$, $BC = 14$, $AC = 15$, a súlyvonalak metszéspontja S . Az A , B és C pontokat az S pont körül 180° -kal elforgatva rendre az A' , B' , C' pontokat kapjuk. Mennyi az ABC és $A'B'C'$ háromszöglapok egyesítésével keletkező síkidom területe? (14 pont)

5. Legyen $f: \mathbb{R} \setminus \{3\} \rightarrow \mathbb{R}$ egy függvény. Bizonyítsuk be, hogy amennyiben

$$f\left(\frac{3x+1}{x-3}\right) = 2f(x) + 3, \quad \text{ha } x \in \mathbb{R} \setminus \{3\},$$

akkor f konstans függvény. (16 pont)

A 12. évfolyam feladatsora

1. 4 millió forint készpénzünket a bank ajánlatára változó kamatozásra tettük be 3 éves futamidőre. Az első évben 10%-os volt a kamatláb, a második évben a bank a kamatlábat $p\%$ -kal, a harmadik évben ismét $p\%$ -kal emelte meg. Így a harmadik év végén 293 920 Ft-tal többet kaptunk, mintha 3 éven át 10%-os kamatos kamatra helyeztük volna el a pénzünket. Hány %-os volt a kamatlábemelés a 2. és 3. évben? (9 pont)

2. Legyenek u és v olyan egész számok, amelyekre $0 < v < u$ teljesül! Az $A(u; v)$ pontot tükrözzük az $y = x$ egyenletű egyenesre. A tükröképét jelöljük B -vel, a B pontnak az y tengelyre vonatkozó tükröképét C -vel, a C pontnak az x tengelyre vonatkozó tükröképét D -vel, a D pontnak az y tengelyre vonatkozó tükröképét E -vel.

Az így keletkező $ABCDE$ ötszög területe 451. Adjuk meg az ötszög csúspontjainak koordinátáit! (12 pont)

3. Az ABC háromszöget a BC oldalával párhuzamos e egyenessel úgy tudjuk kettévágni, hogy a keletkező két síkidom területe is és kerülete is egyenlő.

Bizonyítsa be, hogy az ABC háromszög $d_{BC} = a$, $d_{AC} = b$, $d_{AB} = c$ oldalai között a $b + c = a(\sqrt{2} + 1)$ összefüggés érvényes! (12 pont)

4. Egy téglatest A csúcsából induló éleinek hossza 1, 2, 3. Ezeknek az éleknek az A csúctól különböző végpontjai egy síkot határoznak meg. Milyen távol van az A csúcs ettől a síktól? (13 pont)

5. Két számtani sorozat azonos indexű tagjait összeszoroztuk. Így kaptuk meg a $c_0 = a_0b_0 = 1440$, $c_1 = a_1b_1 = 1716$, $c_2 = a_2b_2 = 1848$, \dots , $c_n = a_nb_n$ sorozatot. Határozza meg ennek a sorozatnak a nyolcadik tagját! (14 pont)